

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	การขอมงานของชุมชนต่อปัญหามลพิษจากฟาร์มปศุสัตว์ : กรณีบ้านป่าข่อยเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	พินิตารวจ โท ธเนศ ชวนาทู่ง
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาน ตั้งสิกบุตร ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ประหยัด ปานดี กรรมการ ศาสตราจารย์ ดร. มนัส สุวรรณ กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษา ความเคลื่อนไหวของชุมชน ในการต่อต้านปัญหามลพิษจากฟาร์มปศุสัตว์ และศึกษาถึงสาเหตุและผลแห่งการขอมงานของชุมชน ในการต่อต้านปัญหามลพิษจากฟาร์มปศุสัตว์ พื้นที่ศึกษา คือ บ้านป่าข่อยเหนือ ตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาใช้วิธีการและเครื่องมือ คือ การสังเกต การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสัมภาษณ์แบบ ไม่มีโครงสร้าง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนชุมชน ได้แก่ หัวหน้าหมู่บ้าน ตัวแทนจากชุมชนบ้านจัดสรร ตัวแทนข้าราชการ และนักการเมืองท้องถิ่น โดยใช้วิธี Snow ball ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ก่อนปี พ.ศ. 2524 ไม่ปรากฏปัญหาหมอกควันกลิ่นเหม็นจากมูลสัตว์ เนื่องจากยังไม่มีฟาร์มปศุสัตว์ในหมู่บ้านป่าข่อยเหนือ ในปี 2524 มีนายทุนเข้ามาตั้งกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรและไก่ ในหมู่ 1 บ้านป่าข่อยเหนือ หลังจากนั้นประมาณครึ่งปี ชาวบ้านในชุมชนและบริเวณใกล้เคียงโดยรอบเริ่มได้รับความเดือดร้อนรำคาญ จากปัญหาหมอกควันจากฟาร์มดังกล่าว ชาวบ้านจึงเคลื่อนไหวร้องเรียนต่อ กำนันตำบลสันผีเสื้อ เพื่อเป็นตัวแทนเจรจากับฟาร์มให้แก้ไขปัญหากลิ่นมูลสัตว์ แต่ไม่ได้รับการตอบสนอง จึงได้เคลื่อนไหวร้องเรียนต่อทางราชการ และมี การตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ได้ข้อสรุปให้ทางฟาร์มดำเนินการแก้ไขปัญหากลิ่นเหม็นมูลสัตว์ เมื่อเวลาผ่านไปปัญหาดังกล่าวก็ปรากฏขึ้นมาอีก

สาเหตุแห่งการขอมงานของชุมชนในการต่อต้านปัญหาหมอกควันจากฟาร์มปศุสัตว์ มีสาเหตุจาก 1) การเคลื่อนไหวของชุมชน เป็นการรวมตัวกันแบบหลวม ๆ จึงเกิดความอ่อนแอของการชุมนุมหลายด้าน 2) กระบวนการแก้ไขปัญหของหน่วยงานราชการ ที่เลือกปฏิบัติด้วยวิธีประนีประนอมมากกว่าการบังคับใช้กฎหมาย 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ดูแลอย่างจริงจังต่อเนื่อง 4) ปัจจัยภายนอก

ที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งของฟาร์ม และ 5) ทศนคติของเจ้าพนักงานของรัฐที่รับผิดชอบ ส่วนใหญ่เป็นลักษณะผู้ปกครอง มากกว่า ผู้ให้บริการประชาชน

ผลแห่งการยอมรับงานของชุมชนในการต่อต้านปัญหามลพิษจากฟาร์มปศุสัตว์ ที่สำคัญคือชาวบ้านยังคงได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากกลิ่นเหม็นมูลสัตว์ต่อไป และได้รับผลกระทบใน 4 ด้าน คือ 1) ผลกระทบด้านอนามัยชุมชน 2) ผลกระทบด้านสุขภาพกาย 3) ผลกระทบด้านสุขภาพจิต และ 4) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม

Independent Study Title	The Surrender of the Community Regarding the Pollution Problems from Livestocks Farm : A Case of Ban Pa Koi Nua, Muang District, Chiang Mai Province	
Author	Police Lieutenant Colonel Tanet Chownatong	
M.A.	Man and Environment Management	
Examining Committee	Assist. Prof. Prasarn Tangsikabuth	Chairman
	Assoc. Prof. Prayad Pandee	Member
	Prof. Dr. Manat Suwan	Member

ABSTRACT

The purpose of this study were 1) to study the action of villager to odor pollution, which occur from excrement of livestock and 2) to study reasons and causes, which make villagers stop protesting against animal farm. The selected study area was is Ban Pa Koi Nua, Tambon San Peaseor, Muang District, Chiang Mai Province. The observation and direct interview method were used to collect data. The selected populations were the headman of villagers, representative of villages and government officers and local politician. The snow ball method was used to gather data and the result of this study were as follows:

Before 1981, there was no animal farm in the study area. There was one investor start to build a pig and chicken farm in Moo 1, Ban Pa Koi Nua. Six months later, villagers were disturbed by bad odor from animal farm. The villager asked the headman of Tambon San Peaseor to talk with the farm owner but there was no response from government officer. Then, the problem solving committee was selected to solve this problem. Finally, the order pollution was no solved and still exists.

There were 5 factors, which made villagers stop their actions 1) the movement of villager organization was not strong enough 2) the government officer choose compromise way to talk to farm owner than force them with the law 3) the relating organization, such as government officer did not take care of the problem seriously 4) there were external factors, which made the farm owner

stronger and 5) Government officer's attitude was to rule people than service people.

The villagers stop their actions but bad odor still exists. It made four impacts to people

1) sanitary of this village 2) villager's health effect 3) villager's mental effect and 4) economical and social impact.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University